

gári iskolákban, legjobb a középiskolákban. A leányok e tekintetben jóval a fiúk mögött maradnak. *Sipos Lajos dr.*: Új utak az irodalomtanításban c. cikkében foglalkozik az olvasó-kutató irányzattal s megállapítja, hogy ennek kivételét csak az ifjúsági iskola-könyvtárak avultsága, szegénysége akadályozza. *Cser János dr.* szép tanulmányban ismerteti és méltatja a Gyermektanulmányi Társaság kiadásában megjelent „Az alkotó munka az Új Iskolában” c. könyvet.

A jövő Utjain múlt évi kettős száma (július—október) fő témaköre az idegen nyelv tanítása. Az első cikkben *Kenyeres Elemér* naplója nyomán élénk tárul, hogy egy Genfben került 7 éves magyar kislány miként indul el a francia nyelv megtanulásának nehéz útján az iskola segítségével. Nehéz küzdelmek után önként rájön, hogy kényszerítve van a francia nyelvet megtanulni, majd kedvet kap hozzá. Először főként a gesztusból ért. Mondatoképek ragadnak meg emlékezetében, s később különülnek el az egyes szavak. Nagy ösztönző erő a dal. *Blaskovich Edith*: *Az idegen nyelvek tanításának problémái az aktív iskolában* c. cikke a követelmények felállításában alapul veszi Nagy László típusa szerint a gyermek nyelvének fejlődését és Köhler Elza nyelvtanulási fokozatait. De figyelme kiterjed a két fő nyelvtanulási típusra is. Legközelebbi teendőnek látja: 1. gyermekfejlődéstani és nyelvtanulási lélektani fokozatokon alapuló genetikai tantervet; 2. a kezdők, középerősek és haladók részére az anyagot kitűzni; 3. a maximum—minimum teljesítményt ellenőrző tesztek rögzítését; 4. a feladatsorozatot minden fok részére megállapítani; 5. osztálytanítás helyett a 2. alatt megjelölt csoporttanításra térni. *Kremzler Irma* azután vázol *egy német nyelvi órát* a középiskola II. osztályában, csoportmunka keretében. Nyelvismeret és nyelvtanulási képesség alapján 3 munkacsoportot alakít, egy-egy csoportvezetővel. *Reinitz Laura* a *családban lefolyó anyanyelvi tanulásból* kiindulva keresi a helyes, aktív idegen nyelvtanítás követelményeit. *Szilágyi Dénes széljegyzetnek* mondott cikkében felhívja a figyelmet két, örömet, kielégülést okozó tényre. Egyik a beszédszervek spontán, sokszor külső ok nélküli használata (pl. gügyögés). A másik a nyelvalkotás. Különösen a kamaszkor kezdetén jelentkezik ez mesterséges nyelv kialakításában. Fölveti a kérdést, nem lehetne-e a két tény a nyelvtanításban valamiképpen értékesíteni?

Házy Albert megállapítja, hogy a tanár gyakran nem tudja a tanuló élményévé tenni azt az olvasmányt, amely valamikor őt magát megragadta. Ennek okát a tanárt és tanítványt elválasztó generációs szakadásban látja. Haszon nélküli a saját vélemény rákényszerítése, épenúgy kevés értékű a fellengző, gyönyörű előadás az ilyen olvasmányról. Leghelyesebbnek véli az iskolai olvasmányokat az új, máslelkületű ifjúság szempontjából revízió alá venni. *Ujváry Lajos* az *Egri Csillagok nagy olvasottságát* állapítja meg a tanulók sorában, s ennek okait fejti ki. Benne van minden, ami a gyereket érdekli, kalandok, a technikai találmány, hősök. Tulajdonképpen modern naiv eposz. *Ligeti Boriska* kifejti, hogy az iskolába bevitt *könyvnapi propagandánál* többet ér a jó ifjúsági könyvtár, jó irodalmi tankönyv és jó tanár. *Simonffy Margit* felhívja figyelmünket a *tiszta, szabatos, hibátlan kiejtésre*, amelyre tanítónak-tanárnak fokozottan ügyelnie kell. Sok kiejtésbeli hibá-

nak oka a restség, vagy modorosság. Indító okot cikke megírására a francia közoktatásügyi miniszter rendelete adott, amely szerint a *beszéd* kötelező tantárgy a középiskolákban, tanító- és tanárképzőkben. Máday István dr. a *jutalom és büntetés* kérdésével foglalkozik.

A folyóirat november–decemberi száma ismerteti a múlt nyáron Angliában (Cheltenham) tartott világkongresszust, amelyet az Új Nevelés Ligája rendezett és hívott egybe. Erről a kongresszusról számolnak be cikkeikben: Csorba Tibor polg. isk. tanár: A kongresszus külső képe, s Gyermekművészek kiállítása; Nemesné Müller Márta: Anglia mint kongresszusunk hátere (az előző kongresszusok rövid ismertetésével); Kubinszky Lajos, a vall. és közokt. minisztérium képviselője: Visszapillantás az Új Nevelés Ligája cheltenhami VII. világkongresszusának rendezésére; Boyd H. Bode (Ohio): A kongresszus munkájából; Fritz Redl (Wien): A szabad egyéniség alakítása. A kongresszus főproblémája volt: „Nevelés és szabad társadalom”. Érthető tehát, hogy Németország, Olaszország és az Orosz-szovjet képviselői hiányoztak. Amint a beszámolókból látjuk, a magyar kongresszusi tagok tevékeny résztvevők voltak. A „Budapest”, „Magyarország” és „Magyar falusi élet” című filmek igen nagy sikert arattak, s Indiában való bemutatásra is kölcsön kérték.

Bíróné Graber Emma dr. rövid kis cikkben filmszerűen vetíti elénk, miként nevelheti szerencsétlenné a gyermeket születésétől kezdve 3 éves koráig a szülő a túlzásba vitt „higiéne” nevében. A gyermekek lelkiéletének festése persze csak elképzelt, s bizonyára túlzott. Schorrné Mietner Adrienne kényes problémát érint „Lányok és a fiútársaság” címen. Egy nyaraltatási akción szerzett tapasztalatai, amint látom, a következő megállapításokra vezetnek: A 13–18 éves leányok egy része szívesen ismerkedik meg idegen fiúkkal. Ha eltiltjuk és megakadályozzuk, a gyermek dacos lesz, kerülő utakat keres, elidegenedik szüleitől. Ha felügyelet és okos tanácsok mellett engedünk, kevesebbet ártunk. (Ez a kérdés hosszabb tanulmányt érdemelne.)

Iskola és Egészség 1937. jan. 1. Mikó Eszter tanulmánya: *Szorongás és félelem az iskolában*, szülőt-oktatót egyaránt érdekel. Az irodalomban kialakult szorongás és félelem megkülönböztetésével foglalkozik. Ismerteti ezek pszichikai és fiziológiai tüneteit, következményeit, a szorongás és félelem megszüntetésének lehetőségeit. Vizsgálja az iskolai szorongás és félelem jelenségeit, az azokat előidéző okokat, melyekben az új helyzeten, a tárgyi nehézségeken kívül gyakran a tanítónak és szülőnek is káros szerepe van. Végül a szorongás és félelem megelőzésének, vagy megszüntetésének módjára ad útbaigatásokat. Zsindely Sándor *magyar iskolaegészségügyi emlékeket* elevenít fel a múltból. Hiányt pótol tanulmányával, melynek a jelenlegi már második része. Iskolaügyünk történetével foglalkozó könyvekből és tanulmányokból ezek az adatok leggyakrabban hiányoznak, de soha sem teljesek. Kiderül, hogy volt idő, amikor az iskola volt szándékos rombolója az egészségnek — persze, tudatlanságból! Ismerteti a Ratio Educationis e szempontból is jelentőségteljes javító célját. Felter Magda a *testnevelőtanár és iskolaorvos együttműködésének* szükségét indokolja konkrét példákkal. Be kell látnunk, hogy iskolaorvosra és annak hathatós működésére igen nagy szükség van. Sajnos,